

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
& ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡ. ΣΥΝ/ΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
& ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ & ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 1237/76214

Ταχ. Δ/ση : Μενάνδρου 22
Ταχ. Κωδ. : 105 52 Αθήνα
Πληροφορίες : Αναστασία Παπουτσή
Τηλ. : 210 2125078
Fax : 210 5246056
Ηλεκτρονική Δ/ση : li210u099@minagric.gr

ΠΡΟΣ:

Αγροτικούς Συνεταιρισμούς
(έδρες τους)
(αποστολή μέσω email)

ΚΟΙΝ:

1. Γραφείο Υπουργού Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων
κ. Ευάγ. Αποστόλου
2. Γραφείο Αν. Υπουργού
κ. Μ. Μπόλαρη
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
κ. Νικ. Αντώνογλου

ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΘΕΜΑ: Διευκρινιστική εγκύκλιος του ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις».

Ο ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις», αντικαθιστά προηγούμενες διατάξεις σε ενιαία μορφή και είναι σαφής. Η δημιουργία συνεταιρισμών και άλλων μορφών αγροτικών ενώσεων απλοποιείται και διευκολύνεται.

Επί των άρθρων του ν.4384/2016, παρέχονται οι κατωτέρω διευκρινήσεις:

Με το **άρθρο 1** ορίζεται ο Αγροτικός Συνεταιρισμός, στο εξής ΑΣ, ως αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει με την αμοιβαία βοήθεια και την αλληλεγγύη των μελών της, τη συλλογική, οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Αναφέρονται ενδεικτικά και άλλα είδη συνεταιρισμών οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας όπως οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί. Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις αυτών, δεν διέπονται από τις διατάξεις του ν.4384/2016 όπως και οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί Δασοκτημόνων του α.ν. 1627/1939 (ΦΕΚ Α'64) που εμπίπτουν στους Δασικούς Συνεταιρισμούς.

Με το **άρθρο 2** θεσπίζονται για πρώτη φορά ο Γυναικείοι Συνεταιρισμοί, στο εξής γυναικείοι ΑΣ, στους οποίους, σύμφωνα με το οικείο καταστατικό, μέλη μπορούν να γίνουν αποκλειστικά γυναίκες. Για τη σύστασή τους απαιτείται ελάχιστος αριθμός πέντε (5) ιδρυτικών μελών ενώ αν τα μέλη είναι λιγότερα από δέκα (10) δεν απαιτείται η εκλογή διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

Στο **άρθρο 3** αναφέρεται η υποχρεωτική δήλωση του κυρίου σκοπού ή αντικειμένου δραστηριότητας στην επωνυμία του ΑΣ και της έδρας του. Για παράδειγμα, ένας συνεταιρισμός που δραστηριοποιείται στο Καλό Χωριό με κύριο σκοπό την παραγωγή γάλακτος, οφείλει να αναφέρεται ως «Αγροτικός Συνεταιρισμός Γαλακτοπαραγωγών Καλού Χωριού». Στην επωνυμία

μπορεί να περιλαμβάνεται και διακριτικός τίτλος. Ειδικότερα, για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς που προέρχονται από μετατροπή των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών του άρθρου 26 του ν.2810/2000 (ΦΕΚ Α' 61), και επιθυμούν να φέρουν τον τίτλο «ΕΝΩΣΗ», αυτός πρέπει να δηλώνεται ως διακριτικός τίτλος και να έπεται της επωνυμίας, δηλαδή να αναφέρονται π.χ. ως «Αγροτικός Συνεταιρισμός Πρέβεζας 'Η ΕΝΩΣΗ'». Στα έντυπα του ΑΣ, εκτός της επωνυμίας του και του διακριτικού τίτλου, όπου υπάρχει, αναφέρονται η έδρα, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και ο αριθμός μητρώου ΑΣ.

Για τη **σύσταση ΑΣ** σύμφωνα με το **άρθρο 4**, απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από είκοσι (20) τουλάχιστον φυσικά πρόσωπα. Αν πρόκειται για αλιευτικό ΑΣ και για ΑΣ με μέλη αποκλειστικά καλλιεργητές βιολογικών προϊόντων απαιτείται ελάχιστος αριθμός δέκα (10) φυσικών προσώπων.

Με αίτησή του στο Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο καταθέτει, δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου, το προς έγκριση καταστατικό. Έπειτα από έλεγχο νομιμότητας του καταστατικού, με **πράξη του Ειρηνοδίκη** πραγματοποιείται η καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, ο Ειρηνοδίκης αρνείται την καταχώριση και με την ίδια πράξη καλεί το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο υποδεικνύοντας τις απαραίτητες διορθώσεις. Κατά της αρνητικής πράξης του Ειρηνοδίκη και εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοσή της μπορεί να ασκηθεί ανακοπή η οποία δικάζεται με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ. Εντός τριάντα (30) ημερών από την καταχώριση του καταστατικού, η γραμματεία του Ειρηνοδικείου αποστέλλει αντίγραφο στην αρμόδια αρχή.

Για την απόκτηση ΑΦΜ από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), οι ΑΣ **προσκομίζουν σε αυτήν βεβαίωση εγγραφής τους στο Μητρώο**, η οποία χορηγείται από την αρμόδια αρχή και αναγράφει τον αριθμό μητρώου. Μετά την εκλογή του οριστικού Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, αποστέλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα στο Μητρώο της αρμόδιας αρχής πρακτικό των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των ως άνω Συμβουλίων.

Με την ίδια διαδικασία πραγματοποιείται και η τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ και η σύσταση των ΚΑΣ και ΚΕΑΣ.

Σύμφωνα με το **άρθρο 6**, μέλος του ΑΣ μπορεί να γίνει φυσικό πρόσωπο που έχει πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολείται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ, πληροί τους όρους του καταστατικού του και αποδέχεται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του. Στο καταστατικό προβλέπεται η συμμετοχή και το ποσοστό συμμετοχής και άλλου ΑΣ ή νομικού προσώπου με αποκλειστικά αγροτική δραστηριότητα στον ΑΣ. Επίσης, στο καταστατικό μπορεί να προβλεφθεί η εγγραφή στον ΑΣ φυσικών/νομικών προσώπων μελών-επενδυτών με τους όρους και τις προϋποθέσεις εισόδου-εξόδου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Τα μέλη – επενδυτές κατέχουν προαιρετικές συνεταιρικές μερίδες, χωρίς δικαιώματα ψήφου.

Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν τη συνεταιριστική ιδιότητα από την καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, εφόσον έχουν καταβάλει το ποσοστό της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό του ΑΣ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το **άρθρο 7**, αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή μη της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του ΑΣ στην πρώτη του συνεδρίαση μετά την υποβολή της αίτησης. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για τις αιτήσεις εγγραφής που δεν έγιναν δεκτές από το Διοικητικό Συμβούλιο. Με την προϋπόθεση ότι ο αιτών έχει καταβάλει το ποσοστό της αξίας της υποχρεωτικής μερίδας που προβλέπεται από το νόμο και το καταστατικό, η ιδιότητα του μέλους αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης αποδοχής της αίτησης από το ΔΣ ή εάν αυτή δεν έγινε δεκτή, από την ημερομηνία απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. **Δεν εγγράφονται μέλη ΑΣ τρεις (3) μήνες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των μελών του ΔΣ και ΕΣ.**

Η αποχώρηση μέλους του ΑΣ από αυτόν πραγματοποιείται οποτεδήποτε, αφού προειδοποιήσει έγκαιρα, σε προθεσμία που προβλέπεται στο καταστατικό, εγγράφως το Διοικητικό Συμβούλιο. Για συγκεκριμένους λόγους, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την υποχρεωτική παραμονή των μελών του ΑΣ για ορισμένο διάστημα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ αποφασίζει αιτιολογημένα για τη διαγραφή μέλους του ΑΣ έπειτα από ακρόαση του μέλους. Στο καταστατικό καθορίζονται οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής του μέλους. Το μέλος μπορεί, σε προθεσμία που ορίζεται από το καταστατικό, να προσφύγει κατά της απόφασης διαγραφής του στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ, η οποία συγκαλείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία της προσφυγής. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την κοινοποίηση της απορριπτικής επί της προσφυγής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης ή όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής στη Γενική Συνέλευση. Μετά την αποχώρηση ή τη διαγραφή του μέλους του ΑΣ, οι συνεταιρικές του μερίδες επιστρέφονται στην ονομαστική τους αξία μέσα σε ένα (1) έτος από την ημερομηνία που το μέλος έχασε την συνεταιριστική του ιδιότητα.

Με το **άρθρο 8** ορίζεται ότι το μέλος του ΑΣ πρέπει να ασκεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4384/2016, τους όρους του καταστατικού του ΑΣ και τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης του ΑΣ. Επίσης, ορίζει την υποχρέωση αποχής από δραστηριότητες ανταγωνιστικές με εκείνες του ΑΣ ή από πράξεις που μπορούν με οποιονδήποτε τρόπο να βλάψουν τα συμφέροντα του ΑΣ. Ρυθμίζεται η υποχρέωση των μελών να παραδίδουν τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) της παραγωγής τους στον ΑΣ. Διευκρινίζεται ότι η συμμετοχή μέλους ΑΣ σε νομικό πρόσωπο συνεταιριστικής ή άλλης μορφής, ιδίου σκοπού ή ιδίων δραστηριοτήτων δεν καθίσταται δυνατή κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων. Επίσης στο καταστατικό προβλέπεται το ποσοστό κάθε είδους εφοδίων απαραίτητων για τις ανάγκες των εκμεταλλεύσεων ή της οικιακής τους οικονομίας, που το μέλος υποχρεούται να προμηθεύεται από τον ΑΣ. Η μη τήρηση της υποχρέωσης παράδοσης των προϊόντων στον ΑΣ ή προμήθειας εφοδίων από τον ΑΣ, συνεπάγεται τη διαγραφή του μέλους, πέραν άλλων κυρώσεων που θέτει το καταστατικό. Τα μέλη απαλλάσσονται από τις άνω υποχρεώσεις **με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ειλημμένη με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία**, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως α) αντικειμενική αδυναμία του μέλους εκπλήρωσης της δεσμευτικής υποχρέωσης, β) ύπαρξη προγενέστερης της εισόδου του μέλους στον ΑΣ σύμβασης πώλησης των προϊόντων του σε τρίτους που αποδεικνύεται με δικαιολογητικά και ενημερώνεται εγκαίρως ο ΑΣ για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και άλλες λεπτομέρειες και γ) αδυναμία του ΑΣ να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.

Η προσωπική εργασία που παρέχει το μέλος του ΑΣ προς αυτόν δεν θεωρείται εξαρτημένη εργασία. Για την παρασχεθείσα προσωπική εργασία, ο ΑΣ εκδίδει σχετικό παραστατικό (με την ένδειξη δωρεάν), όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ.10 του ν.4308/2014 (ΦΕΚ Α'251). Η αξία της προσωπικής εργασίας μεταφέρεται στο πλεόνασμα του ΑΣ της οικείας διαχειριστικής χρήσης και αποδίδεται στα δικαιούχα μέλη σε διαστήματα που αποφασίζει το ΔΣ του ΑΣ. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή υπό την προϋπόθεση ύπαρξης πλεονάσματος.

Με το **άρθρο 9**, ορίζεται η συνεταιρική μερίδα ως το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο, ενώ **καταργείται** το ελάχιστο ποσό του συνεταιριστικού κεφαλαίου των €10.000. Κάθε μέλος συμμετέχει στον ΑΣ με μία (1) υποχρεωτική συνεταιρική μερίδα και έχει μία (1) ψήφο στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη. Την αξία της συνεταιρικής μερίδας αποφασίζουν τα μέλη του συνεταιρισμού, βάσει καταστατικού, και κάθε μεταβολή της αξίας της συνεταιρικής μερίδας του ΑΣ γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και με τροποποίηση του καταστατικού του. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου. Με την εγγραφή, καταβάλλεται το 50% της συνεταιρικής μερίδας και το υπόλοιπο εξοφλείται το αργότερο μέσα σε ένα (1) έτος από την εγγραφή, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει βραχύτερο διάστημα για την εξόφληση. Μέλη των ΑΣ που υφίστανται και λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016 οφείλουν να εξοφλήσουν την αξία της συνεταιρικής τους μερίδας κατά την προσαρμογή του καταστατικού του ΑΣ στον ως άνω νόμο. Σε ΑΣ που υφίστανται

και λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016, τυχόν πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ είτε επιστρέφονται στα μέλη στην ονομαστική τους αξία, αυξημένη ή μειωμένη ανάλογα με τα αποτελέσματα της τελευταίας χρήσης, ή μετατρέπονται σε προαιρετικές μερίδες, βάσει του καταστατικού.

Η μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 περί μελών, εφόσον δεν απαγορεύεται από το καταστατικό.

Σε περίπτωση θανάτου μέλους του ΑΣ, ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 περί μελών. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η ονομαστική αξία της συνεταιρικής μερίδας αποδίδεται στους νόμιμους κληρονόμους του μέλους μέσα σε ένα (1) έτος από την ημερομηνία θανάτου του μέλους. Σε κάθε περίπτωση, οι κληρονόμοι ενημερώνουν τον ΑΣ με αίτησή τους για την εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων.

Με το **άρθρο 10** ορίζεται ότι η ευθύνη των μελών για τις υποχρεώσεις του ΑΣ προς τρίτους είναι επικουρική, με την έννοια ότι προκύπτει μόνο αν δεν υπάρχει άλλη πηγή ικανοποίησης των απαιτήσεων των πιστωτών. Η έκταση της ευθύνης καθορίζεται στο καταστατικό και είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής μερίδας ή με ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού αυτής. Τα μέλη φέρουν την προαναφερόμενη ευθύνη και μετά την έξοδό τους από τον ΑΣ, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν ενώ ήταν μέλη. Αξιώσεις τρίτων από την ευθύνη του μέλους του ΑΣ παραγράφονται μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους στο οποίο γεννήθηκαν, ενώ η ευθύνη του μέλους παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός (1) έτους από το πέρας της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του ΑΣ, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον του αγωγή. Για υποχρεώσεις του ΑΣ προς τρίτους και το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και ΑΣ δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών του ΑΣ. Οι δανειστές μέλους του ΑΣ δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του ΑΣ ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων των υπόλοιπων μελών για την ικανοποίηση αξιώσεών τους κατά του μέλους. Επίσης δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, για οφειλές των μελών προς τρίτους, η υποχρεωτική και προαιρετική συνεταιρική μερίδα.

Όργανα διοίκησης του ΑΣ, σύμφωνα με το **άρθρο 11**, είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ), το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) και το Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΣ). **Αγροτικοί Συνεταιρισμοί με αριθμό μελών μικρότερο από τριάντα (30) δεν υποχρεούνται να εκλέγουν εποπτικό συμβούλιο, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.**

Σύμφωνα με το **άρθρο 12**, στη Γενική Συνέλευση μετέχουν αυτοπροσώπως τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς τον ΑΣ, τα δε νομικά πρόσωπα – μέλη εκπροσωπούνται νομίμως. Κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο. Στην έναρξη της συνεδρίασης η ΓΣ εκλέγει από τα μέλη της πρόεδρο, γραμματέα και εφορευτική επιτροπή. **Δεν εκλέγεται πρόεδρος της ΓΣ μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣ.**

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το **άρθρο 12**, η απόφαση για απαλλαγή από τις υποχρεώσεις παράδοσης παραγωγής στον ΑΣ ή προμήθειας εφοδίων από αυτόν και η απόφαση για την αγορά και πώληση ακινήτων. Επίσης η ΓΣ ορίζει τους ελεγκτές του άρθρου 21 για την επόμενη οικονομική χρήση και καθορίζει την αμοιβή τους. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάσει τις αρμοδιότητες της ψήφισης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού, καθώς και την απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του ΑΣ Ομάδων Παραγωγών ή Οργανώσεων Παραγωγών, στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η ΓΣ συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση από το ΔΣ με πρόσκληση στην οποία περιλαμβάνονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης μία (1) φορά το χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του ΑΣ μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

Έκτακτη ΓΣ συγκαλείται για λόγους που προβλέπονται από το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του ΑΣ. Το ένα πέμπτο (1/5) του συνόλου των μελών μπορεί να ζητήσει με αίτησή του από το ΔΣ τη σύγκληση έκτακτης ΓΣ με την υποχρεωτική αναφορά των

προς συζήτηση θεμάτων. Επίσης το ΕΣ του ΑΣ μπορεί να ζητήσει με αίτησή του από το ΔΣ τη σύγκληση έκτακτης ΓΣ, όταν προκύπτει ανάγκη μετά από έλεγχο που έχει ασκήσει. Αν το ΔΣ δεν συγκαλέσει τη ΓΣ μέσα σε είκοσι (20) μέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη ή το ΕΣ έχουν το δικαίωμα σύγκλησής της.

Σε ΑΣ με περισσότερα από πεντακόσια (500) μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την εκλογή αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης με ελάχιστο αριθμό μελών τα 400 μέλη. Ο αριθμός των 400 μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης αυξάνεται κατά 30% για τα επιπλέον μέλη του ΑΣ με 501 έως 3.000 μέλη. Σε ΑΣ με περισσότερα από 3.000 μέλη, ο αριθμός των μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 1.500 μελών. Στο καταστατικό καθορίζονται ο ακριβής αριθμός των μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης, τα καθήκοντά τους και ο τρόπος ανάκλησής τους.

Στους ΑΣ που λειτουργεί αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση μπορεί να συγκαλείται έκτακτη γενική συνέλευση του συνόλου των μελών του ΑΣ, μετά από αίτημα του 1/20 τουλάχιστον των μελών του ΑΣ προς το διοικητικό συμβούλιο για σπουδαίους λόγους που αφορούν την οικονομική κατάσταση ή/και τη σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων του ΑΣ, καθώς και για αποφάσεις που αφορούν θέματα όπως α) τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ, β) τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ και γ) τη λύση του ΑΣ.

Οι διατάξεις των παρ 7 και 8 του άρθρου 12 για τον ελάχιστο αριθμό μελών της αντιπροσωπευτικής ΓΣ και την σύγκληση έκτακτης ΓΣ από το ΔΣ ισχύουν και για τους ΑΣ που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016 με αντιπροσωπευτική ΓΣ του ν.2810/2000 ή του ν. 4015/2011. Οι ανωτέρω ΑΣ οφείλουν να αναδείξουν άμεσα αντιπροσωπευτικές ΓΣ που θα πληρούν τον ελάχιστο αριθμό μελών της παρ. 7 του άρθρου 12, αφού, μετά την θέση σε ισχύ του ν. 4384/2016, αντιπροσωπευτικές ΓΣ που δεν πληρούν τον ελάχιστο αριθμό μελών της παρ. 7 του άρθρου 12 δεν μπορούν να λάβουν νόμιμες αποφάσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 13, για να είναι νόμιμη η συνεδρίαση της ΓΣ πρέπει κατά την έναρξή της να είναι παρόντα περισσότερα από τα μισά μέλη με δικαίωμα ψήφου. Αν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η ΓΣ συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια μέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Σε αυτή την περίπτωση, απαρτία υπάρχει οποιοσδήποτε κι αν είναι ο αριθμός των παριστάμενων ή εκπροσωπούμενων μελών του ΑΣ με δικαίωμα ψήφου.

Για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ, συγχώνευση με άλλον ΑΣ, λύση του ΑΣ, τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ, απαλλαγή της υποχρέωσης παράδοσης παραγωγής ή προμήθειας εφοδίων, απαιτείται αυξημένη απαρτία, δηλαδή τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) των μελών με δικαίωμα ψήφου, κατά την έναρξη της συνεδρίασης. Κατά την επαναληπτική συνεδρίαση απαιτείται η απλή απαρτία του μισού αριθμού του συνόλου των μελών με δικαίωμα ψήφου. Στο καταστατικό μπορεί να ορίζονται και άλλα συγκεκριμένα θέματα, για τη λήψη αποφάσεων, που απαιτείται αυξημένη απαρτία.

Οι αποφάσεις της ΓΣ, σύμφωνα με το άρθρο 14, για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό. Οι αποφάσεις της ΓΣ είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του ΑΣ.

Αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ, τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ, τη λύση του ΑΣ, την τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ, την απαλλαγή της υποχρέωσης παράδοσης παραγωγής ή προμήθειας εφοδίων, λαμβάνονται με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των παρόντων μελών. Στο καταστατικό μπορεί να ορίζονται και άλλα συγκεκριμένα θέματα, για τη λήψη αποφάσεων, που απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

Η ΓΣ αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για θέματα που αφορούν στις αρχαιρεσίες, απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του ΔΣ, έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του άρθρου 22, προσωπικά θέματα, ανάκληση των μελών του ΔΣ, διαγραφή μέλους ΑΣ και οποιοδήποτε άλλο θέμα, εφόσον το ζητήσει το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον των παρόντων μελών.

Αν τα μέλη του ΔΣ δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθούν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 22, η ΓΣ αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του ΔΣ. Σε

περίπτωση ανάκλησης, εκλέγεται προσωρινό ΔΣ που υποχρεούται σε είκοσι (20) μέρες να συγκαλέσει ΓΣ των μελών του ΑΣ για την εκλογή νέου ΔΣ.

Τα μέλη του ΔΣ δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους.

Σύμφωνα με το **άρθρο 15**, η ακυρότητα των αποφάσεων της ΓΣ που είναι αντίθετες στο νόμο ή το καταστατικό κηρύσσεται με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του ΑΣ. Η αίτηση προς το Ειρηνοδικείο ασκείται, από μέλος του ΑΣ, την αρμόδια αρχή εποπτείας, ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε **προθεσμία τριάντα (30) ημερών** από τη λήψη της απόφασης από τη ΓΣ και κοινοποιείται στον ΑΣ. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου υπόκειται σε έφεση, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΠολΔικ. Αν η απόφαση δεν επιδοθεί, η έφεση ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η αρμόδια αρχή.

Όπως αναφέρεται στο **άρθρο 16**, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) και το Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΣ) εκλέγεται από τη ΓΣ με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Μέλη του ΔΣ και ΕΣ μπορούν να εκλεγούν φυσικά πρόσωπα-μέλη του ΑΣ καθώς και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων-μελών του ΑΣ. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού (ΔΣ) και Εποπτικού Συμβουλίου (ΕΣ) ορίζεται από το καταστατικό, είναι πάντοτε περιττός και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρία (3). Η διάρκεια της θητείας των μελών των δύο συμβουλίων ορίζεται από το καταστατικό και είναι από τρία (3) έως πέντε (5) έτη. **Οι πρόεδροι των δύο συμβουλίων μπορούν να εκλεγούν μόνο για δύο (2) συνεχόμενες θητείες.** Για αρχαιρεσίες που έχουν διενεργηθεί πριν τη δημοσίευση του νόμου, η διάταξη εφαρμόζεται από τη λήξη της θητείας. Για παράδειγμα, ένας πρόεδρος ΔΣ που εξελέγη την 20^η Απριλίου 2016 και έχει θητεία μίας τετραετίας μπορεί να κατέχει το αξίωμα του προέδρου για επιπλέον δύο τετραετίες και μπορεί να θέσει εκ νέου υποψηφιότητα για πρόεδρος μετά την παρέλευση μιας θητείας. Δεν υπάρχει περιορισμός για τη διάρκεια που μπορεί να θητεύσει ως μέλος του ΔΣ/ΕΣ. **Όσοι συνεταιρισμοί διενεργήσουν αρχαιρεσίες πριν την προσαρμογή του καταστατικού τους προς το ν. 4384/2016, εφαρμόζουν τις διατάξεις του εν λόγω νόμου, η δε διάρκεια της θητείας του ΔΣ και του ΕΣ είναι η οριζόμενη στο καταστατικό κατά τον χρόνο διενέργειας των αρχαιρεσιών.** Οι ιδιότητες μέλους του ΔΣ και μέλους του ΕΣ δεν επιτρέπεται να συμπίπτουν. Επίσης, μεταξύ των μελών του ΔΣ και του ΕΣ δεν επιτρέπεται να υπάρχει συγγενική σχέση πρώτου βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

Όλα τα μέλη των δύο συμβουλίων των ΑΣ παρακολουθούν άπαξ και κατά τη διάρκεια των έξι (6) πρώτων μηνών της θητείας τους τη βασική συνεταιριστική εκπαίδευση μέσω σεμιναρίων που οργανώνονται με τη συνδρομή του ταμείου του άρθρου 39. Η εκπαίδευση αυτή θα διεξαχθεί από 26 Απριλίου 2018 και μόνο τα μέλη που την έχουν παρακολουθήσει μπορούν να συμμετέχουν στο ΔΣ/ΕΣ.

Αν τρεις (3) μήνες πριν από την εκλογή των μελών του ΔΣ, ο αριθμός προσωπικού του ΑΣ είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20) άτομα, μετέχει στο ΔΣ εκπρόσωπος του προσωπικού του ΑΣ, ως επιπλέον μέλος του και έχει δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού.

Το ΔΣ εκπροσωπεί τον ΑΣ δικαστικώς και εξωδίκως και μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπησή του αυτή στον πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ΔΣ ή στο γενικό διευθυντή/διευθύντη. Το ΔΣ συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα και είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του ΑΣ, στη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και την επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητές του καθορίζονται από το καταστατικό.

Το ΕΣ ελέγχει τις πράξεις του ΔΣ και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της ΓΣ. Το ΕΣ έχει δικαίωμα και υποχρέωση να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, ή στοιχείου του ΑΣ και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ. Μπορεί να υποβάλλει προτάσεις στο ΔΣ για τη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών, την ανάπτυξη του ΑΣ και εισηγείται προγράμματα συνεταιριστικής εκπαίδευσης των υπηρεσιακών και αιρετών στελεχών και των μελών του ΑΣ. Αν διαπιστωθούν παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της ΓΣ υποδεικνύει στο ΔΣ την επανόρθωσή τους, με σχετική έκθεσή του που κοινοποιείται και στην αρμόδια αρχή.

Το ΔΣ και ΕΣ βρίσκονται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3). Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Μέλος του ΔΣ και του ΕΣ δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις τους για θέματα που αφορούν το ίδιο το μέλος, το σύζυγο, ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δευτέρου βαθμού.

Τα μέλη του ΔΣ και του ΕΣ ευθύνονται προσωπικά και εις ολόκληρον, για κάθε ζημιά που προκάλεσαν στον ΑΣ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους από δόλο ή βαριά αμέλεια. Οι αξιώσεις του ΑΣ παραγράφονται πέντε (5) έτη αφότου διαπιστώθηκε η ζημιά από τον ΑΣ, εκτός αν πρόκειται για ζημιά από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.

Σε ΑΣ με κύκλο εργασιών πάνω από ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, είναι υποχρεωτικός ο διορισμός γενικού διευθυντή ή διευθυντή με δικαιώματα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες που ορίζονται με απόφαση του ΔΣ και έπειτα από προκήρυξη της θέσης που δημοσιεύεται σε μία ημερήσια εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του ΑΣ (ή σε περιοδική εφημερίδα αν δεν εκδίδεται ημερήσια) και σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας καθώς και στον ιστότοπο του ΑΣ, αν υπάρχει.

Οι πρόεδροι του ΔΣ, οι γενικοί διευθυντές ή οι διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν δήλωση περιουσιακής κατάστασης στην Επιτροπή του ν.3213/2003 (Α' 309) όπως ισχύει.

Επίσης είναι δυνατή η διεξαγωγή συνεδρίασης του ΔΣ μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό, όπου καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Για αρχαιρεσίες για Διοικητικό Συμβούλιο και Εποπτικό Συμβούλιο των ΑΣ, που διενεργούνται μετά τη δημοσίευση του ν.4384/2016, ισχύουν επίσης τα κάτωθι:

Σύμφωνα με το **άρθρο 17**, οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των μελών του ΔΣ και ΕΣ του ΑΣ και αντιπροσώπων σε νομικά πρόσωπα που συμμετέχει ο ΑΣ (π.χ. άλλον ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, άλλες συλλογικές μορφές του ν.4384/2016), διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή της οποίας προεδρεύει δικαστικός λειτουργός που διορίζεται από το Πρωτοδικείο της έδρας του ΑΣ. Αν με έγγραφο του οικείου Πρωτοδικείου βεβαιώνεται η αδυναμία διορισμού δικαστικού λειτουργού, κατόπιν αιτήματος του ΑΣ, διορίζεται δικηγόρος από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο που καθορίζει και το ύψος της αμοιβής του. Σε ΑΣ με **λιγότερα από τριάντα (30) μέλη**, οι εκλογές διενεργούνται **χωρίς** την παρουσία δικαστικού λειτουργού, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

Η διαδικασία εκλογής και ο αριθμός μελών της εφορευτικής επιτροπής καθορίζονται από το καταστατικό. Για τις αρχαιρεσίες τηρείται από την εφορευτική επιτροπή πρακτικό.

Το ποσοστό των γυναικών, εφόσον υπάρχουν μέλη και επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα, να εκλεγούν μέλη του ΔΣ και ΕΣ αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο στο ποσοστό των γυναικών μελών του ΑΣ. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα.

Η εκλογή των μελών του ΔΣ και ΕΣ διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων και **ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των μελών του ΔΣ ή ΕΣ**. Αν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που περιέχουν αριθμό σταυρών μεγαλύτερο από αυτόν που ορίζεται από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

Εκλεγέντες είναι αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν είναι επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν και καταλαμβάνουν θέσεις τακτικών μελών που μένουν κενές μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

Το ΔΣ και ΕΣ στην πρώτη μετά την εκλογή τους συνεδρίαση συγκροτούνται σε σώμα, όπως ορίζει το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις ανακατανομής των αξιωμάτων στο ΔΣ. Αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, ανακατανομή αξιωμάτων μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον αποφασισθεί από τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του ΔΣ.

Αν μείνει κενή θέση μέλους του ΔΣ ή ΕΣ και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το ΔΣ με απόφαση των λοιπών μελών του συμπληρώνει την κενή θέση με την εκλογή σε αυτήν μέλους του ΑΣ. Η ιδιότητα αυτή διατηρείται μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης ΓΣ που επικυρώνει την εκλογή τους. Σε αντίθετη περίπτωση η ΓΣ εκλέγει νέα μέλη. Αν παραιτηθεί η πλειοψηφία ή το σύνολο το μελών του ΔΣ και δεν υπάρχουν επιλαχόντες διενεργούνται αρχαιρεσίες.

Για να θέσει υποψηφιότητα κάποιο μέλος στο ΔΣ ή ΕΣ του ΑΣ πρέπει να εκπληρώνει την υποχρέωση παράδοσης προϊόντων στον ΑΣ η οποία βεβαιώνεται εγγράφως ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής από τον πρόεδρο του ΔΣ του ΑΣ πριν την έναρξη της εκλογικής διαδικασίας. Η διάταξη αυτή ισχύει για τις αρχαιρεσίες που διενεργούνται μετά τη δημοσίευση του ν.4384/2016, και για συνεταιρισμούς που δεν έχουν τροποποιήσει τα καταστατικά τους στο νέο νόμο, καθώς η υποχρέωση αυτή υπήρχε και με το ν.4015/2011.

Για τα κωλύματα εκλογιμότητας μέλους σε ΔΣ και ΕΣ του ΑΣ που αναφέρονται στο άρθρο 17 παρ 8, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 (Α'75) στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής με την οποία δηλώνεται ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα αυτά. Το μέλος εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του ΔΣ και ΕΣ αν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί η ύπαρξη κάποιου από τα κωλύματα εκλογιμότητας του άρθρου 17 παρ 8.

Σύμφωνα με το **άρθρο 18**, η κρατική εποπτεία επί των ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ασκείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης, στο εξής αρμόδια αρχή. Η εποπτεία αφορά στη σύννομη λειτουργία και την υποβολή του έργου των ανωτέρω συλλογικών μορφών, τη διαπίστωση της νομιμότητας των πράξεων και την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης και περιλαμβάνει ιδίως την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των ΓΣ, την τήρηση του Μητρώου και την αξιολόγησή τους μέσω αυτού, την εξακρίβωση της αλήθειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και γενικά των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από τους ανωτέρω, καθώς και την εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μεριδίων ή άλλων ληξιαρχείων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους.

Η αρμόδια αρχή τηρεί και το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (Μητρώο) του **άρθρου 19**, που αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων και αποτελεί συνέχεια του Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων του άρθρου 2 του ν.4015/2011 (ΦΕΚ Α' 210).

Στο Μητρώο εγγράφονται οι ΑΣ, οι ΚΑΣ και ΚΕΑΣ, οι ΑΕΣ των οποίων το 51% του μετοχικού τους κεφαλαίου ανήκει σε ΑΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 32 του ν.4384/2016 και το ταμείο αγροτικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του άρθρου 39 του ν.4384/2016.

Οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ **απαλλάσσονται** από την υποχρέωση εγγραφής τους στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), στο Μητρώο Εμπόρων του ν.3955/2011 (ΦΕΚ Α' 89) και στα Εμπορικά Επιμελητήρια της περιφέρειάς τους.

Εν αναμονή δημοσίευσης υπουργικής απόφασης που θα συμπληρώνει ή θα τροποποιεί τη μορφή, το περιεχόμενο και τη διαδικασία καταγραφής στο Μητρώο, αναφέρονται συνοπτικά τα κάτωθι:

Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, που συστήνονται με το ν.4384/2016, υποβάλλουν, **εντός μηνός**, από την καταχώριση του καταστατικού τους στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου, αίτηση καταχώρισης στο Μητρώο, ηλεκτρονικά. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εγγραφή των ΑΣ είναι:

- α) αντίγραφο του καταστατικού και βεβαίωση εγγραφής τους στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του οικείου Ειρηνοδικείου,
- β) κατάσταση των ιδρυτικών μελών με το ΑΦΜ τους
- γ) βεβαίωση ότι έχουν καταβάλει το 50% της αξίας της συνεταιρικής μερίδας και
- δ) συνοπτικό επιχειρησιακό πλάνο τριετίας για τη λειτουργία τους, που περιγράφει τις

δραστηριότητες τους σε συγκεκριμένους τομείς παραγωγής, τις ποσότητες που πρόκειται να διαχειριστούν, τις προγραμματισμένες δράσεις και τυχόν επενδυτικά σχέδια που προτίθενται να υλοποιήσουν.

Η αρμόδια αρχή εφόσον διαπιστώσει την πληρότητα των ανωτέρω στοιχείων παρέχει στους ΑΣ αριθμό Μητρώου και βεβαίωση εγγραφής, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ για την απόκτηση ΑΦΜ. Ο αριθμός Μητρώου αναγράφεται υποχρεωτικά σε κάθε έγγραφο του ΑΣ και στον ιστότοπό τους, αν διαθέτουν.

Οι τακτικές ετήσιες δηλώσεις των ΑΣ υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Μητρώο ως τις 30 Ιουνίου εκάστου έτους και περιλαμβάνουν:

- α) επικαιροποίηση των στοιχείων εγγραφής στο Μητρώο
- β) ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 22

γ) αποδεικτικό αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων προς τα αρμόδια όργανα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προέδρων του ΔΣ και γενικών διευθυντών ή διευθυντών ΑΣ με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ

δ) υπεύθυνη δήλωση του προέδρου του ΔΣ ότι τα μέλη του ΑΣ παραδίδουν την παραγωγή τους ή προμηθεύονται τα εφόδια τους σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό. Επισημαίνεται ότι και σύμφωνα με το ν.4015/2011, τα μέλη των ΑΣ δεσμεύονται από την προαναφερόμενη διάταξη.

Οι τακτικές ετήσιες δηλώσεις των ήδη εγγεγραμμένων στο Μητρώο ΑΣ για το έτος 2016 μπορούν να κατατεθούν έως 31-07-2016.

Διαγραφή από το Μητρώο πραγματοποιείται αν οι ΑΣ δεν προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στο νόμο εντός έτους από την έναρξη ισχύος αυτού και για λόγους που αφορούν τη μη υποβολή των απαιτούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών της τακτικής ετήσιας δήλωσης, τη μη τήρηση των διατάξεων του νόμου και του καταστατικού, όπως οι λόγοι αυτοί θα εξειδικευτούν σε σχετική υπουργική απόφαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 22, η διαχειριστική χρήση των ΑΣ δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα λογιστικά βιβλία του ΑΣ και καταρτίζονται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 21, διενεργείται ετησίως οικονομικός, λογιστικός και διαχειριστικός έλεγχος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων των ΑΣ. Σε ΑΣ για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις τακτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των νομικών οντοτήτων του ν.4308/2014 (ΦΕΚ Α' 251) από ελεγκτές ή ελεγκτικό γραφείο του ν.3693/2008 (ΦΕΚ Α' 174), ο έλεγχος πραγματοποιείται ετησίως από τους ελεγκτές αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.4334/2015 (ΦΕΚ Α'94). Στους λοιπούς ΑΣ διενεργείται από έναν (1) τουλάχιστον ελεγκτή που έχει άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με το Π.Δ. 475/1991 (ΦΕΚ Α' 176). Οι ΑΣ που έχουν λιγότερα από πενήντα (50) μέλη και ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους είναι μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, μπορούν να πραγματοποιούν τους οικονομικοδιαχειριστικούς ελέγχους κάθε τρεις (3) συνεχόμενες διαχειριστικές χρήσεις σωρευτικά.

Οι ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης ορίζονται από το καταστατικό. Η προηγούμενη του ελέγχου τακτική ΓΣ ορίζει τους ελεγκτές της επόμενης διαχειριστικής χρήσης και μπορούν να επαναπροσδιορίζονται μέχρι και για πέντε (5) συνεχείς χρήσεις. Η αμοιβή τους ορίζεται από το καταστατικό ή από την απόφαση ορισμού τους. Δεν ορίζονται ελεγκτές μέλη και υπάλληλοι του ΑΣ ή συγγενείς αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δεύτερου βαθμού.

Η έκθεση των ελεγκτών υποβάλλεται στο ΔΣ το αργότερο τριάντα (30) μέρες πριν από τη ΓΣ ενώ αντίγραφο της υποβάλλεται και στην αρμόδια αρχή. Το ΔΣ υποχρεούται να ανακοινώσει την έκθεση των ελεγκτών στην πρώτη μετά τον έλεγχο ΓΣ των μελών του μαζί με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση διαχείρισης πεπραγμένων του ΔΣ για το έτος που έληξε. Το ΔΣ επίσης συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ για την επόμενη χρήση με προϋπολογισμό εσόδων-εξόδων και το υποβάλλει για έγκριση στην τακτική ΓΣ.

Ο ΑΣ υποχρεούται να δημοσιεύει κατ' έτος τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του στον ιστότοπο του ΑΣ, εφόσον διαθέτει καθώς και στον υπό διαμόρφωση ιστότοπο του ΥπΑΑΤ, το

αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της ετήσιας τακτικής ΓΣ η οποία τις εγκρίνει.

Σύμφωνα με το **άρθρο 23**, ως διαχειριστικό υπόλοιπο ορίζεται η διαφορά μεταξύ ακαθάριστων εσόδων του ΑΣ και παντός είδους δαπανών, ζημιών, αποσβέσεων, τόκων των προαιρετικών μερίδων. Το διαχειριστικό υπόλοιπο αυτό περιλαμβάνει τα πλεονάσματα και τα κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις συναλλαγές του ΑΣ με τα μέλη του και με μέλη-επενδυτές που συναλλάσσονται με τον ΑΣ και τα κέρδη προέρχονται από τις συναλλαγές με τρίτους. Ο όγκος των συναλλαγών με τρίτους σε σχέση με τα μέλη του ΑΣ καθορίζεται από το καταστατικό ενώ οι όροι αγοράς προϊόντων τρίτων από τον ΑΣ και διάθεσης σε αυτούς εφοδίων δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους αντίστοιχους όρους συναλλαγών με τα μέλη του.

Για φορολογικούς σκοπούς διανομής του πλεονάσματος και τήρησης των αποθεματικών, τηρούνται διακριτοί λογαριασμοί για το σχηματισμό των πλεονασμάτων και των κερδών. Τα πλεονάσματα διανέμονται στα μέλη και στα μέλη-επενδυτές, εφόσον συναλλάσσονται με τον ΑΣ. Η φορολογία των κερδών και πλεονασμάτων των συνεταιρισμών, καθορίζεται με εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Εσόδων.

Από το πλεόνασμα κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών και δεν υπόκειται σε φόρο. Το υπόλοιπο του πλεονάσματος διατίθεται για την α) απόδοση στα μέλη, ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον ΑΣ, β) ανάπτυξη του ΑΣ, γ) υποστήριξη δραστηριοτήτων κοινωνικού σκοπού, σε ποσοστό που καθορίζεται από το καταστατικό και δ) εκπαίδευση των μελών του ΑΣ, σε ποσοστό τουλάχιστον δύο τοις εκατό (2%). Τα ποσά που δαπανώνται για κοινωνικούς σκοπούς, αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της έκπτωσης των δαπανών με βάση τα οριζόμενα στο ν.4172/2013.

Οι ΑΣ τηρούν τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τον ν.4308/2014 καθώς και βιβλίο μητρώου μελών, βιβλία πρακτικών των οργάνων διοίκησής τους θεωρημένα από το Ειρηνοδικείο της έδρας τους καθώς και κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό.

Δύο η περισσότεροι ΑΣ μπορούν, σύμφωνα με το **άρθρο 24** να συγχωνευθούν, εφόσον ο ΑΣ που προέρχεται από τη συγχώνευση έχει θετική οικονομική θέση.

Για τη συγχώνευση με τη σύσταση νέου ΑΣ απαιτούνται περιληπτικά:

α) σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης που καταρτίζουν εγγράφως τα ΔΣ των ΑΣ που συγχωνεύονται

β) απόφαση των ΓΣ των προς συγχώνευση ΑΣ με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία

γ) δημοσίευση περίληψης του σχεδίου συγχώνευσης εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης της ΓΣ

δ) κοινή ΓΣ των μελών των υπό συγχώνευση ΑΣ για την έγκριση του νέου καταστατικού και εκλογή προσωρινού ΔΣ με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Στην κοινή ΓΣ λαμβάνουν μέρος μόνο τα μέλη των υπό συγχώνευση ΑΣ. Τυχόν νέα μέλη μπορούν να εγγραφούν στον νέο ΑΣ μετά την έγκριση του νέου καταστατικού. Η απόφαση της ΓΣ αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή.

ε) υποβολή του νέου καταστατικού στο Ειρηνοδικείο της έδρας του νέου ΑΣ για καταχώρισή του στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών.

Από την ημερομηνία καταχώρισης του καταστατικού συντελείται η συγχώνευση και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων ΑΣ αποτελούν περιουσία του νέου ΑΣ.. Η πράξη του Ειρηνοδίκη περί καταχώρισης του καταστατικού αποτελεί τίτλο μεταγραφής για τα ακίνητα που περιέρχονται στον νέο ΑΣ.

Με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης ο νέος ΑΣ εγγράφεται στο Μητρώο σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Ο νέος ΑΣ υποκαθίσταται αυτοδικαίως, από την ημέρα που συντελείται η συγχώνευση, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες τους. Επίσης τα μέλη των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως μέλη του νέου ΑΣ με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το νέο καταστατικό. Οι ΑΣ που συγχωνεύθηκαν παύουν να ισχύουν από τη συντέλεση της συγχώνευσης, δηλαδή λύνονται χωρίς εκκαθάριση.

Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου, το προσωρινό ΔΣ αποστέλλει πρόσκληση για σύγκληση ΓΣ εντός ενός (1) μηνός, για την εκλογή του νέου ΔΣ και ΕΣ.

Οι διατάξεις του άρθρου 24 εφαρμόζονται αναλογικά και για την περίπτωση της συγχώνευσης με απορρόφηση, ενώ θέματα που δεν ρυθμίζονται με το ως άνω άρθρο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά και οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Ο ΑΣ λύεται, σύμφωνα με το **άρθρο 26**:

α) αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς του

β) με απόφαση της ΓΣ που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία

γ) αν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης

δ) με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του ΑΣ, **περί λύσης και ορισμού εκκαθαριστών**, που δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα) μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, αν από το ανύπαρκτο της δραστηριότητας του συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού του

ββ) μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής, αν ο ΑΣ δεν έχει υποβάλλει στο Μητρώο τις εγκεκριμένες από τη ΓΣ οικονομικές καταστάσεις τριών (3) συνεχόμενων διαχειριστικών χρήσεων, καθώς και αν ο ΑΣ διαγραφεί από το Μητρώο.

Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ΑΣ, όπως αναγράφονται στον ισολογισμό, καταστεί κατώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) του συνεταιριστικού κεφαλαίου, το ΔΣ υποχρεούται να συγκαλέσει ΓΣ, **μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης**, η οποία αποφασίζει είτε α) την υιοθέτηση σχεδίου εξυγίανσης για έγκριση από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων ή

β) τη λήψη μέτρων για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ή

γ) τη λύση του ΑΣ.

Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση, αμέσως μετά τη λήψη της, αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή.

Αν ο ΑΣ λύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του, είναι δυνατή η αναβίωση του με απόφαση της ΓΣ που συγκαλείται από το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του και λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή της περιουσίας του ΑΣ.

Η λύση του ΑΣ και η απόφαση αναβίωσής του κατατίθεται με φροντίδα του ΑΣ στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο και στην αρμόδια αρχή.

Η λύση του ΑΣ ακολουθείται πάντα από το στάδιο της εκκαθάρισης, σύμφωνα με το **άρθρο 27**. Ο ΑΣ που λύεται εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Η ΓΣ διατηρεί τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης και λαμβάνει αποφάσεις για οποιοδήποτε θέμα με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του ΔΣ και του ΕΣ. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του ΔΣ.

Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν (1) ή περισσότερους εκκαθαριστές που ορίζονται από τη ΓΣ που αποφασίζει και τη λύση του ΑΣ, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό. Αν η ΓΣ δεν όρισε εκκαθαριστές, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, μόνιμης αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του ΑΣ, το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ που δικάζει με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, διορίζει άλλους εκκαθαριστές.

Οι εκκαθαριστές μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού τους δημοσιεύουν περίληψη της απόφασης που διατάσσει την εκκαθάριση και το διορισμό τους και καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους και κοινοποιούν πρόσκληση, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 62 του Ν.Δ. 356/1974 (ΦΕΚ Α'90). Η απόφαση περί εκκαθάρισης και διορισμού τους καθώς και ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης αποστέλλεται και στην αρμόδια αρχή και καταχωρίζεται στο Μητρώο. Σημειώνεται ότι ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης συντάσσεται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους από τη λύση του ΑΣ.

Απαιτήσεις πιστωτών κατά του υπό εκκαθάριση ΑΣ παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της απόφασης εκκαθάρισης.

Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις του ΑΣ, να μετατρέπουν σε χρήμα τη συνεταιριστική περιουσία, να εξοφλούν τα χρέη του και να εισπράττουν τις απαιτήσεις του ΑΣ. Μπορούν να ενεργήσουν και νέες πράξεις εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον του ΑΣ. Επίσης οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να ενημερώσουν άμεσα τον εισαγγελέα στην περίπτωση που κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους διαπιστώσουν την τέλεση αξιόποινων πράξεων.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις λήξης της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη ΓΣ. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης αντίγραφο των τελικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή και καταχωρίζεται στο Μητρώο.

Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη του ΑΣ που εκκαθαρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Οι προαιρετικές μερίδες εξοφλούνται μετά την ικανοποίηση των Τραπεζικών Ιδρυμάτων, του Ελληνικού Δημίου, των Ασφαλιστικών Ταμείων και των εργαζομένων. Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει (π.χ. κτίρια, αποθήκες) διατίθεται σε άλλον ΑΣ ή για άλλο κοινωνικό σκοπό, σύμφωνα με όσα ορίζει το καταστατικό, και **δεν διανέμεται στα μέλη.**

Εάν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί τα πέντε (5) έτη, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει ΓΣ, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης για έγκριση. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωση της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση του ΑΣ από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη αυτών είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα, συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις, καταγγελίες συμβάσεων ή και σύναψη νέων. Για ΑΣ, ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η πενταετία υπολογίζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της εκκαθάρισης.

Εάν το σχέδιο εγκριθεί από τη ΓΣ, ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση, σύμφωνα με οριζόμενα στο σχέδιο. Εάν το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή μέλη του ΑΣ που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των μελών μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ με αίτησή τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, δεν μπορεί όμως να προσθέσει μέτρα που δεν προβλέπονται σε αυτό. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Σύμφωνα με τα **άρθρα 29 και 30**, οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, αναγκαστικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 32, οι ΑΕΣ του άρθρου 33, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο, έχουν δικαίωμα πρόσβασης α) στις οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα του άρθρου 29, καθώς και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων και ενωσιακών προγραμμάτων και β) σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

Θεσπίζονται επίσης με το **άρθρο 31** οι Κλαδικό ΑΣ (ΚΑΣ) μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ΑΣ με αντικείμενο δραστηριότητας που αφορά ένα προϊόν ή μια ομάδα ομοειδών προϊόντων ενώ με πρωτοβουλία τουλάχιστον των 2/3 των ΑΣ που δραστηριοποιούνται σε ένα προϊόν ή σε μια ομάδα ομοειδών προϊόντων μπορεί να συνιστούν σε εθνικό επίπεδο έναν Κλαδικό Εθνικό ΑΣ ανά προϊόν ή ομάδα ομοειδών προϊόντων. **Οι διατάξεις του ν.4384/2016 περί ΑΣ εφαρμόζονται αναλόγως για τους ΚΑΣ και ΚΕΑΣ.**

Με το **άρθρο 33** διατηρούνται οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις ως ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας, τις οποίες συνιστούν ΑΣ και στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και άλλες ΑΕΣ. Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις που συστάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.4015/2011 και υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του

ν.4384/2016, συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4384. ΑΕΣ των οποίων το 51% του μετοχικού τους κεφαλαίου ανήκει σε ΑΣ, εγγράφονται στο Μητρώο.

Οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις του **άρθρου 34** συγκροτούνται, λειτουργούν και αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του. Για την αναγνώριση και λειτουργία τους σε εθνικό επίπεδο, ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στην 336178/2000 (Β'421) Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Εθνικού Δικαίου και του οικείου Ενωσιακού Κανονισμού. Εξυπακούεται ότι σε κάθε περίπτωση που το εθνικό δίκαιο έρχεται σε αντίθεση με το κοινοτικό, υπερισχύουν οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Οι υφιστάμενες Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34.

Οι ομάδες παραγωγών, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών του **άρθρου 37**, συγκροτούνται, αναγνωρίζονται και λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενωσιακού Δικαίου και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του.

Για την αναγνώρισή τους, ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο Π.Δ. 36/1986 (Α'12), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Εθνικού Δικαίου και του οικείου Ενωσιακού Κανονισμού. Εξυπακούεται ότι σε κάθε περίπτωση που το εθνικό δίκαιο έρχεται σε αντίθεση με το κοινοτικό, υπερισχύουν οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Ο όρος νομική οντότητα, περιλαμβάνει κάθε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με εμπορική ιδιότητα, που έχει συσταθεί με νόμιμο τρόπο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία, λειτουργεί στη χώρα μας και πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τους οικείους ανά τομέα παραγωγής Κανονισμούς της Ε.Ε.. Τέτοια νομικά πρόσωπα είναι οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και οι Εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου.

Ο όρος σαφώς οριζόμενο μέρος της νομικής οντότητας, περιλαμβάνει μέρος της νομικής οντότητας, δηλαδή μέρος του νομικού προσώπου, όπως για παράδειγμα, σε έναν Αγροτικό Συνεταιρισμό, σαφώς οριζόμενο μέρος του αποτελούν οι παραγωγοί κάποιου συγκεκριμένου γεωργικού προϊόντος όπως τομάτα, κ.λ.π., οι οποίοι είναι μέλη του Α.Σ. και θέλουν να συστήσουν Ο.Π.

Επίσης θεσπίζεται με το **άρθρο 39** το ταμείο αγροτικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το Ταμείο αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Εγγράφεται στο Μητρώο. Μέλη του Ταμείου είναι οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο ΑΣ και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ». Έπειτα από πρόσκληση της αρμόδιας αρχής, οι εκπρόσωποι των ΑΣ που το οικονομικό έτος 2015 είχαν διαχειριστικό πλεόνασμα και ο εκπρόσωπος του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» καταρτίζουν μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου το καταστατικό του.

Περί μετατροπής αναγκαστικών συνεταιρισμών

Με το άρθρο 50 παράγραφος 1 περ β) διατηρούνται σε ισχύ οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 47 του ν.2169/1993 (ΦΕΚ Α'149).

Η μετατροπή των ανωτέρω αναγκαστικών συνεταιρισμών σε ελεύθερους μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις εξής περιπτώσεις:

α) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τους με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και στην συνέχεια αίτημά τους προς την αρμόδια αρχή,

β) κατόπιν έκδοσης σχετικής αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης

γ) προς εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας.

Η μετατροπή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 μέσα σε έξι (6) μήνες από την δημοσίευση της εκάστοτε κατά περίπτωση Κ.Υ.Α.

Μεταβατικές διατάξεις

Όσοι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί λειτουργούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του ν.4015/2011, κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016, υποχρεούνται μέχρι τις **26-04-2017: α)** να

τροποποιήσουν τα καταστατικά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4384/2016 και β) να προσαρμόσουν τον αριθμό μελών τους στη διάταξη του άρθρου 4 παρ 1 (**20 φυσικά πρόσωπα μέλη**). Οι ΑΣ που δεν έχουν προσαρμόσει το καταστατικό τους εντός της ως άνω προθεσμίας διαγράφονται από το Μητρώο.

Όσοι ΑΣ λειτουργούσαν την 26^η Απριλίου 2016 με λιγότερα από είκοσι (20) μέλη και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή έχουν την έδρα τους σε νησιά εκτός Κρήτης και Εύβοιας, καθώς και σε ορεινές περιοχές, όπως αυτές ορίζονται στην Οδηγία 81/645/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει κάθε φορά, δεν απαιτείται να προσαρμόσουν τον αριθμό μελών τους στα νέα δεδομένα.

Αγροτικός Συνεταιρισμός που δεν έχει υποβάλει αίτηση πρώτης εγγραφής στο Μητρώο του ν.4015/2011 ή έχει καταχωριστεί σε αυτό ως ανενεργός κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016, έχει **προθεσμία ενός (1) έτους**, είτε να συγχωνευθεί, σύμφωνα με το άρθρο 24 του 4384/2016, με άλλον εγγεγραμμένο στο Μητρώο του ν.4015/2011 Αγροτικό Συνεταιρισμό, ή να αποφασίσει τη λύση και την εκκαθάρισή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 26 και 27 του ν.4384/2016.

Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών, Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις και Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων του ν.2810/2000, που έχουν ήδη μετατραπεί σε αγροτικούς συνεταιρισμούς ή αγροτικές εταιρικές συμπράξεις, σύμφωνα με το ν.4015/2011, μπορούν να διενεργήσουν εκ νέου, και μέχρι **26-07-2016**, οποιαδήποτε πράξη είτε παρέλειψαν να διενεργήσουν είτε διενήργησαν πλημμελώς κατά τη διαδικασία συγχώνευσης ή μετατροπής τους. Οι πράξεις πρέπει να εγκριθούν από τη γενική συνέλευση του νέου αγροτικού συνεταιρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 και άρθρο 14 παρ. 2, ή της αγροτικής εταιρικής σύμπραξης.

Επισημαίνουμε ότι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕΣΕ) του ν.2810/2000, που διατηρήθηκαν σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 50 του ν.4315/2014 (ΦΕΚ Α' 269) και λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016, υποχρεούνται να μετατραπούν σε ΚΕΑΣ ή ΚΑΣ με απόφαση των Γενικών Συνελεύσεών τους μέχρι 26 Απριλίου 2017. Οι υπόλοιπες ΚΕΣΕ και οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ) του ν.2810/2000, που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4384/2016, έχουν καθαρή οικονομική θέση ή σχέδιο βιωσιμότητας εγκεκριμένο από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων, υποχρεούνται να μετατραπούν σε ΑΣ του ν.4384/2016 δια της συγχώνευσης των αγροτικών συνεταιρισμών-μελών τους, μέχρι 26 Οκτωβρίου 2016. Η απόφαση περί μετατροπής λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης των ΚΕΣΕ –ΚΑΣΟ. Μέλη των ΑΣ που θα προκύψουν είναι αυτοδικαίως όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών μελών των υπό μετατροπή ΚΕΣΕ και ΚΑΣΟ. Μετά την πάροδο της ανωτέρω ημερομηνίας, ΚΕΣΕ και ΚΑΣΟ που δεν έχουν μετατραπεί δεν υπάγονται στο ν.4384/2016.

Ο Γενικός Γραμματέας

Νικ. Αντώνογλου